

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת ינון אזולאי

פ/25/603

הצעת חוק החזקת תכשיר אפינפרין במוסדות חינוך ובמקומות ציבוריים (תיקון – החזקת תכשיר אפינפרין בבית אוכל), התשפ"ג–2022

1. תיקון שם החוק
- בחוק החזקת תכשיר אפינפרין במוסדות חינוך ובמקומות ציבוריים, התשע"ח–2018¹ (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "במוסדות חינוך" יבוא "במוסדות חינוך, בבתי אוכל".
2. תיקון סעיף 1
- בסעיף 1 לחוק העיקרי –
- (1) לפני ההגדרה "חוק לימוד חובה" יבוא :
- "בית אוכל" – מקום הכנה או הגשה של מזון לצריכה במקום, או מקום שעוסקים בו במכירה של מזון או משקאות, שאינו מזון ארוז מראש, לצריכה במקום;";
- (2) בהגדרה "מחזיק" אחרי "או בעלים של" יבוא "בית אוכל או".
3. תיקון סעיף 2
- בסעיף 2 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, אחרי "במוסד חינוך" יבוא "או בבית אוכל";
- (2) בסעיף קטן (א), אחרי "במוסד החינוך" יבוא "או בבית האוכל";
- (3) בסעיף קטן (ג) –
- (א) ברישה, אחרי "שר העבודה והשירותים החברתיים" יבוא "ולעניין בית אוכל בהתייעצות עם שר הכלכלה";
- (ב) בפסקה (1), אחרי המילים "במוסדות חינוך" יבוא "או בבתי אוכל", ואחרי המילים "של מוסדות חינוך" יבוא "או של בתי אוכל";
- (ג) בפסקה (3) אחרי "במוסד החינוך" יבוא "או בבית האוכל";

¹ ס"ח התשע"ח, עמ' 851.

- (ד) בפסקה (5), אחרי המילים "במוסד חינוך" יבוא "או בבית אוכל";
- (4) בסעיף קטן (ד) אחרי "במוסד החינוך" יבוא "או בבית האוכל".
- תיקון סעיף 3 4. בסעיף 3 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, אחרי "במוסד חינוך" יבוא "או בבית אוכל";
- (2) אחרי "במוסד החינוך" יבוא "או בבית האוכל".
- תיקון סעיף 4 5. בסעיף 4 לחוק העיקרי, בכותרת השוליים, בסופה יבוא "או למחזיק בבית אוכל".
- תיקון בסעיף 5 6. בסעיף 5(א) לחוק העיקרי, אחרי "במוסד החינוך" יבוא "או בבית האוכל".
- תיקון סעיף 6 7. בסעיף 6 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, אחרי "שאינו מוסד חינוך" יבוא "ואינו בית אוכל";
- (2) אחרי "שאינו מוסד חינוך" יבוא "ואינו בית אוכל".
- הוספת סעיף 6א 8. אחרי סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא:
- "עונשין 6א. מחזיק שהוא בעלים של בית אוכל שלא החזיק תכשיר אפינפרין, או שלא דאג לתקינותו, בניגוד להוראות לפי סעיף 2א, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977".
- תיקון התוספת 9. בתוספת לחוק העיקרי –
- (1) ברישה, במקום "הצהרה לפי חוק החזקת תכשיר אפינפרין במוסדות חינוך ובמקומות ציבוריים, התשע"ח-2018" יבוא "הצהרה לפי חוק החזקת תכשיר אפינפרין במוסדות חינוך, בבתי אוכל ובמקומות ציבוריים, התשע"ח-2018";
- (2) במקום "מוסד חינוך/מקום ציבורי" יבוא "מוסד חינוך/בית אוכל/מקום ציבורי";
- (3) במקום "במוסד החינוך/במקום הציבורי" יבוא "במוסד החינוך/בבית האוכל/במקום הציבורי";
- (4) בכל מקום, במקום "מוסד החינוך/המקום הציבורי" יבוא "מוסד החינוך/בית האוכל/המקום הציבורי".

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

- תקנות ראשונות 10. תקנות ראשונות לפי סעיף 2(ג) לעניין בית אוכל יובאו לאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת בתוך 3 חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
11. (א) בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968³, אחרי סעיף 12 יבוא:
עסקים

112. "לא יינתן רישיון או היתר זמני לפי חוק זה לבית אוכל, אלא אם כן, נוסף על הוראות חוק זה, הוחזק בבית האוכל תכשיר אפינפרין, בהתאם להוראות חוק החזקת תכשיר אפינפרין במוסדות חינוך, בבתי אוכל ובמקומות ציבוריים, התשע"ח-2018."

ד ב ר י ה ס ב ר

אלרגיה למזון היא תגובת יתר של מערכת החיסון והיא מוגדרת כתסמונת כשל במערכת החיסונית של הגוף, המזהה סוגי מזון "רגילים" כרעלנים, ומגיבה אליהם בהתאם. בין האלרגנים העיקריים נמנים: חלב, ביצים, סויה, בוטנים, חיטה, אגוזים, שומשום, דגים, סלרי, חרדל ותורמוס.

אלרגיות למזון נחשבות כבעיה של העולם המודרני ובהתאם לכך אחוז האלרגיים למזון באוכלוסייה עולה בהתמדה. כחמישה אחוזים מהאוכלוסייה בישראל ידועים כסובלים מאלרגיות מזון ברמות כאלו ואחרות, מתוכם כשמונה אחוזים מאוכלוסיית הילדים וכשני אחוזים מאוכלוסיית המבוגרים. בממוצע מתרחשים בישראל שני מקרי מוות בשנה עקב אלרגיית מזון ומקרים נוספים של סיבוכים בדרגות חומרה שונות. התגובה האלרגית החמורה ביותר, המכונה תגובה אנפילקטית, עלולה לגרום לקשיי נשימה חמורים, לאיבוד הכרה ואף למוות. תגובה זו היא לעיתים מיידית, ועשויה להופיע מיד לאחר החשיפה לאלרגן (או עשר עד עשרים דקות לאחר החשיפה).

תגובה קשה זו ניתנת לטיפול באמצעות אפינפרין (EpiPen), מזרק המכיל אדרנלין (אפינפרין). הזרקת האדרנלין לירך גורמת להרפיית שרירי הנשימה וכיווץ כלי הדם ומאפשרת מרווח זמן עד לקבלת טיפול בבית החולים. מדובר בפעולה מצילת חיים שיש לבצע בשטח, באופן מידי, שכן הידרדרות תופעות האלרגיה עד למצב של חנק ומוות עשויה להמשך דקות מעטות.

למרות המודעות בקרב הסובלים מאלרגיות והצורך בנשיאת מזרק אפינפרין, הם עדיין נמצאים בסיכון, בייחוד כאשר הם סועדים מחוץ לביתם, בבתי קפה ובמסעדות. הבעייתיות נגרמת עקב כך שהאדם האלרגי לא תמיד מודע לכל המרכיבים במזון המוגש לו. ישנם מקרים בהם אנשים פיתחו תגובה אלרגית עקב אכילה במסעדה, וישנם אף מקרים שהסתיימו במוות. במסגרת אכילה במסעדה קיימת סכנה כי בשל טעות או חוסר ידיעה, אדם עם אלרגיה למזון ייחשף למרכיב המסכן את בריאותו ואף את חייו.

הימצאות מזרק אפינפרין במקומות הסעדה, מבטיחה את שלומו של מי שיש לו אלרגיה במקרה חירום. לאור האמור, מוצע לתקן את חוק החזקת תכשיר אפינפרין במוסדות חינוך ובמקומות ציבוריים,

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

התשע"ח–2018, ולחייב מחזיק בבית אוכל להחזיק תכשיר אפינפרין בבית אוכל בדומה לחובה שהוטלה על מוסדות חינוך. בדרך זו יתאפשר טיפול מידי וימנעו סיבוכים ומקרי מוות.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברי הכנסת ינון אזולאי ומשה ארבל (פ/709/24), על ידי חבר הכנסת יוסף טייב (פ/1010/24); הוסרה מסדר היום ביום ו' בתמוז התשפ"א (16 ביוני 2021), על ידי חברת הכנסת אתי חוה עטיה (פ/1399/24), על ידי חברת הכנסת לימור תלם מגן וקבוצת חברי הכנסת (פ/2242/24) ועל ידי חבר הכנסת איתמר בן גביר וקבוצת חברי הכנסת (פ/2587/24).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת רון כץ (פ/62/25) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/600/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ג (19.12.2022)